

Euroopa
Komisjon

AUHIND „ACCESS CITY Award **2020**“

Valik parimaid tavaid ELi linnade
ligipääsetavamaks muutmisel

#EUACCESSCITY

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2020

© Euroopa Liit, 2020

Taaskasutamine on lubatud tingimusel, et viidatakse allikale.

Euroopa Komisjoni dokumentide taaskasutamine on reguleeritud komisjoni otsusega 2011/833/EL (ELT L 330, 14.12.2011, lk 39).

ELi autoriõigusega hõlmamata fotode või muu materjali kasutamiseks ja taasesitamiseks tuleb küsida luba otse autoriõiguse valdaja käest.

Kaanefoto: © Shutterstock, 2020

Print	ISBN 978-92-76-17380-9	ISSN 2599-9060	doi:10.2767/446305	KE-BL-20-001-ET-C
PDF	ISBN 978-92-76-17359-5	ISSN 2467-0529	doi:10.2767/388817	KE-BL-20-001-ET-N

Sisukord

Eessõna.....	p4
Auhind „Access City Award 2020“ – lihtsustatud tekst.....	p5
Sissejuhatus.....	p12
Varssavi, Poola – võitja.....	p13
Castelló de la Plana, Hispaania – teine koht.....	p16
Skellefteå, Rootsi – kolmas koht.....	p19
Évreux, Prantsusmaa – ära märgitud töö eest varjatud puuete alal.....	p22
Tartu, Eesti – Sära märgitud rohujuuretasandi lähenemisviisi rakendamise eest ligipääsetavuse käsitlemisel.....	p25
Chania, Kreeka – ära märgitud tehnoloogialahenduste kasutamise eest ligipääsetavate parkimiskohtade tagamisel.....	p28
Kümme aastat auhinnakonkurssi „Access City Award“	p31
Osalemine auhinnakonkursil „Access City Award 2021“	p44

Eessõna

© Euroopa Komisjon

 *Helena Dalli, Euroopa
võrdõigustikkuse volinik*

On suur rõõm kirjutada eessõna brošüürile, milles üksnes ei avaldata tunnustust kümnenadal auhinnakonkursil „Access City Award“ silma paistnud linnadele, vaid tutvustatakse ka selle maineka ja eduka konkursi üheksat varasemat võitjat.

Sarnaselt oma eelkäijatele püüan tagada, et ligipääsetavus oleks nii komisjoni kui ka kõikide liikmesriikide tegevuses tähtsal kohal. Peame kõik jätkama tööd oma eesmärgi nimel tagada puuetega inimestele ja eakatele tõeliselt tõketeta Euroopa.

Olen jälginud konkurssi „Access City Award“ aastaid ning olen teada saanud Euroopa linnade erakordsetest saavutustest ja pühendumisest ligipääsetavuse kindlustamisel.

Tänavused võitjad ja äramärgitud linnad on innustuseks ja eeskujuks teistele linnadele, kes veel ei tegele ligipääsetavuse probleemidega, millega me kõik kokku puutume.

Esimese koha võitja Varssavi, kes on läbinud lühikese ajaga tohutu arengu, on näide sellest, mida on võimalik poliitilise tahte korral ning puuetega inimeste ja eakatega suheldes ära teha.

Asjaolu, et auhinnatute seas on linnad Poolast, Rootsist ja Eestist, ent samuti Hispaaniast, Prantsusmaalt ja Kreekast, osutab sellele, et liikumine ligipääsetavuse suunas on tõeliselt üleeuroopaline ja et ligipääsetavus on kindlalt lõimitud riikide tegevuskavadesse.

Soovin edu kõikidele linnadele, kes kandideerivad sellele auhinna tulevikus.

Auhind „Access City Award 2020“

Lihtsustatud tekst

© Easy-to-read.eu

Kes me oleme?

Me oleme Euroopa Komisjon
ja Euroopa Puuetega Inimeste Foorum.

Euroopa Komisjon pakub välja õigusakte,
mis muudavad Euroopa paremaks paigaks.

Euroopa Puuetega Inimeste Foorum töötab selleks,
et kaitsta puuetega inimeste õigusi Euroopas.

Teeme sageli omavahel koostööd, et
muuta puuetega inimeste elu Euroopas paremaks.
Me anname näiteks igal aastal
välja **auhinda „Access City Award“**.

Mis auhind on „Access City Award“?

Auhind **„Access City Award“** on autasu,
mida me anname igal aastal linnadele,
mis näevad kõvasti vaeva, et olla ligipääsetavad.

Linn on ligipääsetav, kui kõik inimesed saavad seal
ilma probleemideta elada ning kõiki asju ja
teenuseid kasutada.

© Pixabay

Näiteks on linn ligipääsetav,
kui inimestel on lihtne:

- sõita bussi või metrooga tööle;
- kasutada pileti ostmiseks piletiautomaati;
- liikuda tänavatel ja siseneda üldkasutatavatesse hoonetesse, nagu haiglad ja linnavalitsus;
- saada teavet, millest nad aru saavad.

See on tähtis kõigi,
eriti aga puuetega inimeste ja eakate jaoks.
Sageli ei pääse nad asjadele ligi.
Kui nad ei pääse asjadele ligi,
ei saa nad kogukonnaelust osa võtta
nagu kõik teised inimesed.
Nad jäävad kõrvale.
Näiteks kui bussidel ei ole kaldteid,
ei saa ratastoolikasutajad
nendega tööle sõita.
Või kui teave ei ole kergesti loetav,
ei pruugi intellektipuudega inimesed ja muud inimesed
olla võimelised seda lugema ja sellest aru saama.

© 123RF

Auhinnakonkursi „Access City Award“ kaudu
saavad Euroopa linnad võimaluse näidata, mida nad
teevad selleks, et olla kõigile inimestele ligipääsetavad.

© Easy-to-read.eu

2020. aasta auhinnakonkurss „Access City Award“ on eriline,
kuna me tähistame selle konkursi kümnnendat aastapäeva.

See tähendab, et esimene auhinnakonkurss leidis aset kümne aasta eest ja nende korraldamine jätkub.

On suurepärase, et konkurss toimub igal aastal, sest sellega tuletatakse linnadele meelde, kui tähtis on olla kõigi jaoks ligipääsetav.

Milline linn võitis auhinna „Access City Award 2020“?

Auhinna „Access City Award 2020“ võitis Varssavi.

Varssavi on Poola linn.

Varssavi võitis selle auhinna, sest linnas nähakse kõvasti vaeva selle nimel, et tagada puuetega inimestele ja ka kõikidele teistele inimestele ligipääsetavus.

Varssavi on teinud tublit tööd, olles muutnud paljud asjad ja teenused inimestele ligipääsetavaks. Nende hulka kuuluvad:

- teed, avalik ruum ja üldkasutatavad hooned;
- transport, nagu metroo, bussid ja rongid;
- avalikud veebisaidid, näiteks linnavalitsuse veebisait, ja avalik teave.

Selle tänuväärse töö tegemisel kohtuvad linna esindajad sageli puuetega inimeste rühmade ja komiteedega, et kuulata ära, mis on nende jaoks oluline.

© Pixabay

Auhinna „Access City Award 2020“ võitmise eest sai Varssavi 150 000 eurot.

Konkursi esikolmikusse kuulusid ka:

- Hispaania linn **Castelló de la Plana**, mis sai teise koha ja 120 000 eurot, ning.
- Rootsi linn **Skellefteå**, mis sai kolmanda koha ja 80 000 eurot.

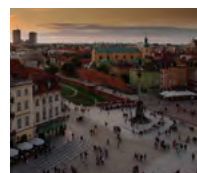
Järgmine konkurss „Access City Award“ toimub 2021. aasta võitjate väljaselgitamiseks.

Millised linnad võivad osaleda?

Konkursil „Access City Award“ ei saa osaleda kõik linnad. Konkursil osalemiseks peab linn:

- asuma riigis, mis kuulub Euroopa Liitu.
Euroopa Liit on paljude Euroopa riikide ühendus, mis loodi selleks, et muuta inimeste elu Euroopas paremaks;
- olema vähemalt 50 000 elanikuga.
Kui riigis on vähem kui kaks sellist linna, kus elab nii palju inimesi, võivad kaks või rohkem väiksemat linna osaleda koos.
Kui linnadel on koos kokku üle 50 000 elaniku, võivad nemadki konkursil „Access City Award“ osaleda.

Käesoleval aastal auhinna „Access City Award“ võitnud linn ei saa järgmisel aastal uuesti osaleda.

Kuidas saavad linnad konkursil osaleda?

Linnad, mis soovivad osaleda järgmisel auhinnakonkursil „Access City Award“, saavad kandideerida interneti teel, kui algab taotluste esitamine. Inimesed, kes linnu juhivad ja seal olulisi otsuseid teevad, peavad täitma internetis taotlusvormi.

© Pixabay

Selles vormis tuleb:

- kirjutada, miks nad arvavad, et nende linn peaks võitma auhinna „Access City Award“;
- tuua näiteid selle kohta, kuidas nende linn teeb asjad kõigil inimestele ligipääsetavaks;
- kirjutada, kuidas nad kavatsevad jätkata seda tublit tööd tulevikus.

Lisateavet saab meie veebisaidilt:

www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Sellel veebisaidil teatame, millal algab taotluste esitamine. Kui algab taotluste esitamine, saavad linnad täita taotlusvormi ja osaleda järgmisel auhinnakonkursil „Access City Award“. Seega hoidke teabe saamiseks meie veebisaidil silma peal!

© Pixabay

Kuidas me võitja valime?

Pärast seda, kui linnad on esitanud auhinna „Access City Award“ saamiseks taotluse, vaatab mitu rühma inimesi need taotlused läbi ja valib võitja.

© Pixabay

Igas riigis on rühm inimesi, kes vaatab läbi selle riigi linnade taotlused. Nad valivad välja kuni kolm linna kui parimad näited sellest riigist.

Seejärel kontrollib üks teine rühm inimesi Euroopas kõiki neid linna ja otsustab, milline neist on parim. See linn võidabki sel aastal auhinna „Access City Award“.

Nendesse rühmadesse kuuluvad ka puuetega inimesed ja eakad. Nad vaatavad, mida teevad linnad selleks, et muuta asjad oma inimestele ligipääsetavaks.

Näiteks kontrollivad nad, kas linnades on ligipääsetavad:

- hooned ja tänavad;
- bussid ja metroo;
- pileti- ja sularahaautomaadid;
- veebisaidid ja muu tehnoloogia, mida inimesed kasutavad suhtlemiseks;
- teave, mida on lihtne lugeda ja millest kõigil on lihtne aru saada.

© Pixabay

© Pixabay

© Pixabay

© Pixabay

© Easy-to-read.eu

Nad vaatavad, milline linn teeb kõige paremat tööd, et muuta need asjad kõigi inimeste jaoks ligipääsetavaks. See linn võidabki auhinna „Access City Award“.

© Pixabay

Millal me võitja välja kuulutame?

2020. aasta detsembris kuulutab komisjon välja arvestava linna auhinna „Access City Award“ 2021. aasta võitjad.

Lisateave

Kui soovite rohkem teada saada, võite saata meile e-kirja aadressile:
secretariat@accesscityaward.eu

Võite külastada ka meie veebisaiti:
www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Sissejuhatas

Euroopa Liidu (EL) liikmesriikides on ligikaudu 120 miljonit puuetega inimest ning kuna meie rahvastik vananeb, suureneb see arv jätkuvalt. Puuetega inimeste vajaduste rahuldamine on Euroopa jaoks esmatähtis ja jääb esmatähtsaks ka tulevikus.

EL edendab puuetega inimeste võrdseid võimalusi ja ligipääsetavust. Selle strateegia oluline osa on töö, mida tehakse tõketeta Euroopa nimel.

Auhinnakonkurssi „Access City Award“ hakati korraldama 2010. aastal eesmärgiga suurendada teadlikkust raskustest, millega seisavad silmitsi puuetega inimesed, ning edendada ligipääsetavusega seotud algatuste elluviimist Euroopa linnades, kus on üle 50 000 elaniku.

Selle iga-aastase ettevõtmise kaudu püütakse tagada puuetega inimestele võrdne ligipääs linnakeskkonnale kõikjal ELis. Auhind antakse linnale, kus on selgelt parandatud ligipääsu linnakeskkonna olulistele osadele ning kus on üksikasjalikud plaanid olukorra edasiseks parandamiseks.

Teisi linna autasustatakse konkreetsete ligipääsetavusealaste algatustega. Kategooriad võivad aastati erineda. Näiteks auhinna „Access

City Award 2019“ väljaandmisega tähistati Euroopa kultuuripärandi aastat (2018). 2020. aastal märgiti ära linnad, kus on tehtud tööd selle nimel, et teadvustada varjatud puuetega inimeste vajadusi, rakendatud ligipääsetavuse tagamisel rohujuuresandide lähenemisviisi ning kasutatud infotehnoloogiat (IT) puuetega inimestele parkimisvõimaluste pakkumisel.

Käesolev aasta on auhinnakonkurssi jaoks eriline, kuna me tähistame selle kümnendat aastapäeva. Lisaks ülevaatele tänavu silma paistnud linnadest on käesolevas brošüüris eraldi osa, kus vaadatakse tagasi auhinnakonkurssi kümnele aastale ja võetakse kokku kõigi kümne auhinnavõitja saavutused. Tutvustatakse ka arengut, mis on toimunud neis linnades pärast auhinna võitmist, kuna neis linnades püüetakse jätkuvalt üha suurema ligipääsetavuse poole.

Varssavi

Poola

© Shutterstock

10. auhinna „Access
City Award“

VÕITJA

Varssavi on Poola pealinn, kus on üle kahe miljoni elaniku. See Wisła jõe kallastele rajatud linn sai teises maailmasõjas kõvasti kannatada. Vanalinn ehitati uuesti üles algse mudeli põhjal, linna uuemas osas aga on teed ja tänavad laiemad.

Varssavi on töötanud üle kümne aasta väsimatult selle nimel, et parandada linnas ligipääsetavust.

**„Linna strateegiasse on kindlalt
lõimitud universaalsidaini
põhimõtted“**

**Tõhus ja tulemuslik kümne aasta
tegevuskava**

Varssavi puuetega inimeste tegevuskavas aastateks 2010–2020 keskendutakse teabele, haridusele, töökohtadele, ühiskonnale ja taristule. Tegevuskava elluviimist jälgitakse ja mõõdetakse

pidevalt, kasutades kindlaksmääratud näitajaid. 2015. ja 2019. aastal toimunud läbivaatamise käigus selgus, et tulemused on head.

Taristuprogrammi elluviimise üle teeb järelevalvet ligipääsetavuse täievoliline esindaja, keda toetab rühm koordinaatoreid ja puuetega inimeste esindajatest koosnev nõuandeorgan. Ligipääsetavuse tagamine kõigile on linna tegevuses läbiv eesmärk, mis jääb prioriteediks ka tulevikus.

Kindlaks on määratud neli pädevusvaldkonda: tehiskeskond ja avalik ruum; internet, veebisaidid ja mobiilirakendused; dokumendid ning avalikud üritused.

Alates 2017. aastast on linnas ka ligipääsetavuse osakond, mis loodi täievolilise esindaja toetamiseks. Selles osakonnas töötab arhitekt (kes on ka ligipääsu konsultant), teedeinsener ja avalike ürituste spetsialist. Samuti suurendatakse digitaalse arengu alaseid eksperditeadmisi.

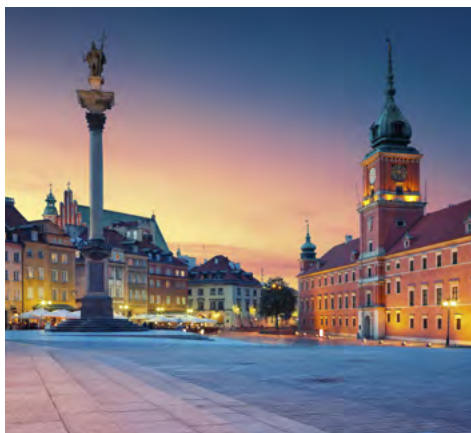
Investeeringud tökete kõrvaldamiseks

Arhitektuuriliste ja muude tökete kõrvaldamiseks on tehtud märkimisväärsed investeeringuid. Alates 2017. aastast peavad

kõik teed, avalik ruum ning uued ja renoveeritud hooned vastama linna ligipääsetavuse standarditele. Ligipääsetavad on ka paljud kultuurirajatised ja kõikide projektide puhul soovitatakse teha ligipääsu audit.

Linnas on tehtud ligipääsu parandamiseks suuri muudatusi. Muu hulgas on remonditud kõnniteid, rajatud sõidutee pinnast kõrgemale tõstetud ülekäiguradasid, uuendatud bussipeatuseid ning paigaldatud ülekäikude juurde uus valgustus ja helisignaalseadmed. Samuti on linn uuendanud oma ühistransporti uute ligipääsevate sõidukite ja veeremiga.

© Shutterstock

 Ligipääsetav avalik ruum

© Shutterstock

 Uus ligipääsetav ühistransport

„Minu jaoks tähendab ligipääsetavus sõltumatust, kuna see on minu jaoks üks kõige olulisemaid väärtusi.“

Kamila Wróblewska, Varssavi avaliku kommunikatsiooni keskus

Olemas on ka tugiprogrammid vaimse tervise probleemidega ja intellektipuudega inimestele ning füüsilise või meelelise vaegusega inimestele.

Lastele korraldatakse harivaid õpikodasid, et suurendada nende teadlikkust puuetega inimeste õigustest. Alates 2016. aastast on neis osalenud ligikaudu 1300 last.

Lisaks tegeletakse ligipääsetava linna veebisaidi loomisega. See veebisait koondab 90 eraldiseisvat veebisaiti, mis muudab vajaliku teabe leidmise kõigi jaoks lihtsamaks.

Puuetega inimeste rahulolu mõõtmine

Puuetega inimesed moodustavad hinnangute kohaselt kuni 12% Varssavi elanikest ja igas viiendas leibkonnas on vähemalt üks inimene, kellel on puue. Umbes pool uuringus „Puute ulatus ja struktuur pealinnas“ osalenutest leidis, et Varssavi on puuetega inimeste jaoks sõbralik linn. Peamiste teguritena nimetati ligipääsetavat avalikku taristut, süstemaatilisi tugiteenuseid, teenuste paranenud kvaliteeti, ligipääsu asutustele ja ligipääsetavat ühistransporti.

„Mulle meeldiks, kui raudteejaamades edastataks kogu teave nii nähtavalt kui ka kuuldavalt. Sama kehtib mis tahes hoiatussüsteemi kohta – kuigi ma kasutan kuuldeaparaati, ei kuule ma kõike. Minu kurdid sõbrad, kes ei kuule midagi, tahaksid tunda end avalikes kohtades igas olukorras turvaliselt. Selleks on vaja, et teave edastataks nii nähtavalt kui ka kuuldavalt.“

Paulina Gul, sihtasutus „Tõketeta kultuur“

Tulevikueesmärk: universaalsisain

Mis puudutab tulevikku, siis universaalsisaini põhimõtted on kindlalt lõimitud uude Varssavi strateegiasse aastani 2030, millel saab olema pikaajaline mõju linna ruumilisele ja sotsiaalsele arengule.

Castelló de la Plana

Hispaania

© Shutterstock

**TEINE
KOHT**

Castelló on Vahemere piirkonna linn, kus on ligikaudu 170 888 elanikku. Linnas on ülikool, mis elavdab linna ühiskonna- ja kultuurielu. Maailma Terviseorganisatsioon on tunnistanud linna eakatesõbralikuks linnaks, kuna linn kaasab oma vanemaelist elanikkonda.

„Ligipääsetavus kõikide kohalike poliitikameetmete ja strateegiate keskmes“

Ligipääsetavuse kava

Castelló 2016. aasta ligipääsetavuse kavas on kindlaks määratud strateegiline lähenemine ligipääsetavusele, mis põhineb tugeval sotsiaalsel ja poliitilisel kohusetundel.

Kava, millel on kõikide kavas kindlaks määratud meetmete rahastamiseks oma eelarve, hõlmab linnakeskkonda, üldkasutatavaid rajatisi ja hooneid, transporti ning kommunikatsiooni ja infot.

Transport ja jalakäijate liikumiskeskond

Kava hõlmab 25 tõketeta liikumisteed, mis ühendavad peamisi üldkasutatavaid rajatisi ja elamurajoone. Üks töödest, millega on juba alustatud, on üheksa ligipääsetava tualeti paigaldamine nende liikumisteede strateegilistesse punktidesse.

Loodud on linnaliikuvuse seirerühm, mis teeb kindlaks ja kõrvaldab avalikus ruumis ja üldkasutatavates hoonetes esinevad väikesed ligipääsetavusega seotud probleemid. See rühm on teinud alates 2018. aasta jaanuarist üle saja täiustuse.

Kogu ühistransport on linnas ligipääsetav ning on tehtud kohandusi, et meelelise või füüsilise vaegusega inimestel oleks ohutu tänavaid ületada. Muu hulgas on rajatud sõidutee pinnast kõrgemale tõstetud ülekäiguradasid ja paigaldatud eesõigust andvaid foorisüsteeme.

2018. aastal kohandati strateegia „Transforma Castelló“ alusel 17 bussipeatust (vt pilt) lisaks neile viiele, mida oli täiustatud juba 2017. aastal.

Samuti on linn soetanud kaks kohandatud elektrikalgratast, et aidata piiratud liikumisvõimega inimestel linnas ringi liikuda.

© Shutterstock

Ligipääsetav buss ja bussipeatus

„Kui meie käest küsitakse, mida tähendab ligipääsetavus, mõtleme me visuaalsetele abivahenditele, mis võimaldavad meil teha kindlaks oma asukoha ja iseseisvalt liikuda, mõista, kuidas me saame osaleda seal toimivas tegevuses, suhelda teiste inimestega. Lühidalt – ligipääsetavus võimaldab meil olla SUUTLIK.“

Castelló Aspergeri sündroomiga inimeste ühenduse liikmed

Üldkasutatavate rajatiste täiustamine

Kava hõlmab ka 118 üldkasutatava rajatise ligipääsetavuse parandamist. Juba on kohandatud mitut kooli ja spordikeskust. Kuulmispuudega inimeste jaoks on tehtud täiustusi linnavalitsuses ja veel 13 linnaasutuses.

Linn on loonud puuetega seotud küsimuste lahendamiseks ka spetsiaalse ameti, et teha kindlaks konkreetsete vajaduste valdkonnad ja parandada puuetega inimeste ligipääsu avalikele teenustele.

Selle ameti ülesanne on koordineerida kogu ligipääsetavusega seotud tegevust linnas.

Juurdepääs teabele

Tähelepanu keskmis on ka juurdepääs teabele. Uuendatud on linna veebisaiti, et see vastaks rahvusvahelistele ligipääsetavuse standarditele, ning kasutusele on võetud kaasav tugitehnoloogia, et toetada erivajadustega inimesi.

Aruka linna kava sisaldab algatusi, mille eesmärk on vähendada puuetega inimeste rühmade seas praegu esinevat IT-lõhet.

Ühe elluviidava algatuse raames kantakse viipekeeles üle linna koosolekuid.

Castelló on seadnud ligipääsetavuse esmatähtsaks kohale ka oma tööhõive-, laste- ja noorte-, spordi- ja vabaaja- ning üldsuse osalemise poliitikas.

„Minu jaoks tähendab ligipääsetavus võimalust minna ükskõik kuhu kellestki sõltumata ja kartmata segadusse sattuda. Castelló de la Plana rakendab arvukaid abinõusid, mis võimaldavad meil tegutseda, ükskõik millised on meie vajadused.“

Conchi Hernandez, ATEN3U Castelló (omandatud ajukahjustusega isikuid toetav sihtasutus) teenuste kasutaja

Ligipääsetav ja kaasav linn

Linnas ei käsitleta ligipääsetavust eraldiseisva küsimusena, vaid kõigi kohalike poliitikameetmete ja strateegiate olulise osana.

Seda terviklikku lähenemisviisi tugevdati veelgi 2019. aastal, mil linn käivitas kampaania „Castelló – ligipääsetav ja kaasav linn“, et suurendada teadlikkust ligipääsetavusega seotud küsimustest.

© Castelló linn

Ligipääsu võimaldavad vahendid rannas

Skellefteå

Rootsi

© Shutterstock

**KOLMAS
KOHT**

Skellefteå on Põhja-Rootsis asuv rannikulinna, kus on 73 000 elanikku. Tegemist on elujõulise ja kiiresti kasvava linnaga. Oma tunnuslausega „Tehke ruumi ideedele!“ tervitab linn eri oskuste ja taustaga inimesi. Skellefteå karmid talved muudavad ligipääsetavuse tagamise linnas eriti keeruliseks, kuid kirgliku uuendajana püsib linn selle väljakutse kõrgusel.

„Ligipääsetavus on hea kõigile“

Kognitiivsete probleemide lahendamine

Skellefteå pöörab erilist tähelepanu kognitiivsete probleemidega isikute toetamisele. Ühe algatusena korraldati õpikoda, kus eri osalejad, sealhulgas tehnoloogiaettevõtete esindajad, tegid koostööd, et töötada välja iseseisvat elu toetav nutitelefonide tööriist. See nn digitaalne juhendaja pakub visuaalset tuge selliste tegevuste juures nagu pesu pesemine, koristamine ja aja planeerimine.

Avaliku ruumi poliitika

Linn rakendab avaliku ruumi poliitikat, millega tagatakse kõikide rajatiste, näiteks bussipeatuste ja ülekäiguradade ligipääsetavus. See hõlmab ka maasoojuse kasutamist lume ja jää tõrjeks. Veel on poliitika keskmes mänguväljakute ligipääsetavaks muutmine.

„Skellefteå kõigile“

Nende algatuste aluseks on linna 2015.–2025. aasta strateegia *Skellefteå för alla* (Skellefteå kõigile).

Kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) puuetega inimeste õiguste konventsiooni põhimõtetega on see strateegia lõimitud kõikidesse linna poliitikavaldkondadesse ja see vaadatakse edusammude mõõtmiseks kord aastas läbi.

Linnavalitsus teeb süstemaatilist seiret ja peab kodanikega korrapärast dialoogi, et saada teavet, mida kasutakse tulevaste prioriteetide kindlaksmääramisel.

Linnas on loodud ligipääsu puudumise ennetamise nõukogu, mis toob kokku nii poliitikud kui ka puuetega inimeste esindajad. Linna igapäevatööd ligipääsetavuse valdkonnas jälgivad spetsiaalsed ametnikud.

© Skellefteå linn

Kombatav kaart Skellefteå keskpargis

„Ligipääsetavus tähendab minu jaoks seda, et ma saan kogu visuaalse teabe kuulmise kaudu ning et mul on võimalik orienteeruda kontrastsete tähistega abil, kasutades oma valget keppi.“

Ethel Hedström, nägemispuudega inimeste ühendus

Ligipääsetav sport

Skellefteå on tuntud kui linn, kus suhtutakse kirglikult jäähokisse ja talisporti üldiselt. Linn on seadnud endale sihi muuta sport ligipääsetavaks ja kaasavaks.

Puuetega inimeste edukas osalemine Rootsi talispordi meistrivõistlustel 2018. aastal suurendas teadlikkust ligipääsetavuse ja kaasamise kasulikkusest.

Ligipääs tööle

Skellefteå rakendab koostöös ametiasutustega kavu, et abistada neid, kellel puudub ligipääs tööturule. Algatuste hulka kuuluvad suvised praktikavõimalused, täistööajaga munitsipaal- ja tööstuskoostöö erikoolide lõpetajatele ning rehabilitatsioonikava, mille raames antakse aastas tööd umbes 700 inimesele.

Teadlikkuse suurendamine

Skellefteå on võtnud nõuks suurendada ka teadlikkust ligipääsetavusega seotud küsimustest. Nende küsimuste nähtavaks muutmiseks võtavad linna esindajad sageli sõna kohalikes uudistekanalites ja sotsiaalmeedias ning osalevad aktiivselt kodanikega peetavates dialoogides.

Lisaks korraldab linnavalitsus üritusi, näiteks loenguid. Poliitikutele ja ametnikele on antud võimalus proovida ratastoole ja nägemiskahjustusest ettekujutust andvaid optilisi seadmeid, et mõista paremini tingimusi, millega puutuvad kokku puuetega inimesed.

© Skellefteå linn

 Ligipääsu hõlbustavad abilisid
Rootsi talimängudel

„Minu jaoks tähendab ligipääsetavus seda, et kõik lapsed mitte üksnes ei saa koolis käia, vaid et neil on võimalik ka tegelikult õppida ja haridust omandades areneda.“

Birgitta Grönlund, Attention (neuropsühhiaatrilise puudega isikuid esindav organisatsioon)

Puute teema arvessevõtmine kõikides valdkondades

Puuetega seotud küsimusi ei peeta enam puhtalt sotsiaal- või heaolualdkonda kuuluvateks küsimusteks. Üks näide selle kohta on teatrigrupp Nöjesfabriken, mis pakub puuetega inimestele toetatud töökohti. Teatrigrupp viidi hiljuti linnavalitsuse sotsiaalosalosakonna haldusalast üle kultuuriosakonna haldusalasse, kus selle tegevust korraldatakse nüüd kõrvuti muu kultuuritegevusega.

Samuti on linn täheldanud, et abivahendid, näiteks bussides esitatav kuuldav ja nähtav teave, mis on oluline nägemis- või kuulmispuudega inimestele, on kasulik kõikidele bussireisijatele.

Eelkõige soovib Skellefteå rõhutada, et ligipääsetavus ei ole piiratud huvi pakkuv kõrvaline küsimus, vaid miski, mis on hea kõigile.

Évreux

Prantsusmaa

© Shutterstock

**ÄRA
MÄRGITUD**

töö eest varjatud
puuete alal

Prantsusmaal Normandias asuval Évreux' linnal on 51 560 elanikku ning rikas ajalugu ja kultuuripärand.

Linn peab ennast toetavaks ja inimesesõbralikuks linnaks ning on teinud oma keskuses, ettevõtetes, transpordis ja kultuurivaldkonnas enneolematuid muudatusi, et arvestada puuetega inimestega. Tänavune äramärkimine täiendab teist kohta, mille Évreux võitis mullu.

„Hoia silmad lahti – 80% puuetest on nähtamatud“

Kaasav ligipääsetavus

Évreux peab esmatähtsaks toetada puuetega inimesi kooskõlas üldise ligipääsetavuse ja kaasava ühiskonna põhimõttega.

Elluviimisel on investeerimisprogramm, mille raames kõrvaldatakse linnas jalakäijate liikumiskeskonnast ja tehiskeskonnast ligipääsetavust pärssivad füüsilised tõkked.

Rõhku pannakse algatustele, milles keskendutakse puuetega inimeste erivajadustele, kuid kantakse samas hoolt selle eest, et algatused tooksid kasu kogu elanikkonnale.

Évreux usub, et sellise poliitika rakendamisel on linn mõnusam paik kõigi jaoks.

Üksheanäide sellest kaasavast lähenemisviisist on uuele laste mänguväljakule paigaldatud kohandatud kiik.

Sellega saavad kiikuda kõik ja kedagi ei häbimärgistata tema puude tõttu.

© Évreux' linn

 Uuele laste mänguväljakule paigaldatud kohandatud kiik

Keskendumine varjatud puuetele

Linn on pööranud üldises kaasava arengu poliitikas erilist tähelepanu varjatud või nähtamatute puuetele inimeste vajadustele.

2019. aastal käivitati kampaania „Hoia silmad lahti – 80% puuetest on nähtamatud“.

See on järg varasematele algatustele, mille hulka kuulusid lastele mõeldud õpikojad, mille eesmärk oli aidata lastel mõista, kuidas on elada intellektipuude või õpiraskusega. 2019. aastal osales neis õpikodades 600 last.

Ligipääsetav teave

Linn on teinud suuri investeeringuid ka kergesti loetava ja arusaadava teabe esitamiseks, kaasa arvatud muuseumieksponaatide sildistamiseks, milleks konsulteeriti õpiraskustega inimestega.

Linn on võtnud kindlalt nõuks rakendada seda lähenemisviisi ka mujal, paigaldades paremad juhised ja viidad linnavalitsusse ja muudesse olulistesse rajatistesse, et need oleksid õpiraskustega inimestele ligipääsetavad.

Lähikuudel seatakse invaparkimiskohtade kõrvale üles 90 silti, et suurendada teadlikkust nähtamatutest puuetest.

Linn on võtnud endale ka ülesande muuta ligipääsetavaks kõik oma telefoniteenused. Alates 2020. aastast võimaldab teenus nimega ACCEO kasutajatel, kes on kurdid, kuulmispuudega, pimedad või kõnevõimetud, suhelda reaajas kas silmast silma või kaugsidevahendi abil prantsuse viipekeeles või kasutades kõne transkribeerimist tekstiks. See teenus tehakse kättesaadavaks lihtsa rakenduse kaudu, mida saab kasutada nutitelefonis, tahvelarvutis ja lauaarvutis.

„Pärast pensionileminekut ühinesin Grenelle du Handicapi rühmadega. Neis rühmades olen palju õppinud ja leidnud uusi sõpru. Me töötame samm-sammult välja abinõusid kõikide puuete, nii nähtavate kui ka nähtamatute toetuseks. Esimest korda elus olen saanud sõita tandemjalgrattaga ja käia koos perega kinos.“

Françoise Coignard, Grenelle du Handicapi rühmade liige alates 2015. aastast

“

- Invaparkimiskohtade kõrvale seatakse üles 90 silti, et suurendada teadlikkust nähtamatutest puuetest

- Kombatav riba ja tõketeta kõnniteesillutis

Kultuuritegevuse kohandamine eri vajadustele

Veel üks hiljutine algatus on projekt „Ciné-ma Différence“, mis võimaldab käitumisprobleemidega inimestel filmilinastuse ajal ringi kõndida, laulda ja tantsida.

Selle projekti edasiarendamisel tehakse muu hulgas kohandusi, mille eesmärk on luua rahustav keskkond näiteks autistidele.

Lisaks on alates 2016. aastast igal aastal ligipääsetavusele pühendatud üks kuu. Selle kuu jooksul korraldavad partnerid kõikvõimalikke ettevõtmisi, nagu konverentsid, näitused, filmiõhtud, õpikojad ja pimeõhtusöögid.

Dialoog ligipääsetavuse keskmes

Évreux' jätkuvat keskendumist ligipääsetavusele suunatakse ja hinnatakse 2014. aastal linnas loodud ulatusliku puuetega inimeste foorumi Grenelle du Handicap kaudu. Foorumi eesmärk on olla avatud kanal konsulteerimiseks kõikide mittetulundussektori sidusrühmadega ja eeskätt puudega inimestega.

Foorumis on umbes kümme töörühma, mis koondavad spetsialiste, vabatahtlikke, valitud ametnikke ja kodanikke. Arutelude päevakorra määravad kindlaks osalejad ning arutelusid kasutatakse sageli selleks, et jälgida ja analüüsida konkreetseid projekte, mis käsitlevad näiteks linnas töötavate spetsialistide koolitamist, kaasavat majutust või ligipääsu teabele.

Isiklikku puudega elamise kogemust omavate isikute kaudu on esindatud kõik puute liigid ja eluetapid.

Viie konsulteerimisaasta jooksul on toimunud üle saja kohtumise.

Tartu

Eesti

© Shutterstock

ÄRA MÄRGITUD

rohujuuretasandi
lähenedisviisi
rakendamise eest
ligipääsetavuse
käsitlemisel

Tartu on Emajõe orus asuv ajalooline linn. Linnas on 95 000 elanikku. Tartu ligipääsetavust piiravad munakivisillutised ja muud linna pärandisse kuuluvad iseärasused, kuid linn ise peab end arukaks ja hoolivaks linnaks.

„Abi vajavate kodanike ärakuulamine“

Üleskutse avaldada arvamust avaliku sektori raha kulutamise kohta

Alates 2014. aastast on Tartus rakendatud eelarvestamise süsteemi, kus kodanikel on võimalik kulprioriteetide osas sõna sekka öelda.

Võttes arvesse oma kodanike arvamusi, on Tartu teinud ligipääsetavuse parandamiseks mitmeid täiustusi. Muu hulgas on ümber ehitatud äärekividega ülekäigukohti, muudetud ohutumaks ja ligipääsetavamaks jõeäärsed jalutusteed, paigaldatud bussipeatustesse kuuluvat ja visuaalset teavet edastavad elektroonilised tablood ning võimaldatud eakatel ja puuetega inimestel tasuta bussiga sõita ja parkida.

Pakutakse ka sotsiaaltransporditeenust koos isikliku abistajaga, et puuetega inimesed saaksid täielikult osaleda linnaelus, kui nad ei ole võimelised kasutama ühistransporti.

Paljusid teenuseid saab nüüd taotleda veebis, mis tähendab seda, et need, kellel on internetiühendus, ei pea kodunt lahkuma.

Inimesi, kelle füüsiline võimekus linnas ringi liikuda on väiksem, aitab oma elektrijalgratastega ka Tartu rattaringlus.

Rattaringlust peetakse linna ühistranspordisüsteemi osaks.

Ligipääsetavad eluasemed ja tugiteenused

Suurt tähelepanu pööratakse puuetega inimestele ligipääsetavate eluasemete ja tugiteenuste tagamisele, et võimaldada neil elada asjakohast tuge saades võimalikult kaua oma kodus.

Pakutav tugi hõlmab tasuta trepistöstuki renti, toidu kojuvedu ja tasuta raamatukogubussi teenust.

© Tartu linn

Täiustuste hulgas on elektroonilise kuuldava ja visuaalse teabe kasutuselevõtt bussipeatustes

„Tartu linnavalitsus on eraldanud mulle isikliku abistaja, on teinud kohandusi minu kodus ja pakub mulle sotsiaaltransporditeenust. Tänu sellele saan elada iseseisvalt oma kodus ja võtta osa ühiskonnaelust – nautida kultuuri, suhelda sõprade ja perega, leida uusi sõpru, tegeleda oma hobidega (lemmikloomad, aiandus) jne. Need teenused on minu jaoks väga olulised ja mul on tõeliselt hea meel, et Tartu on leidnud võimaluse neid mulle osutada.“

Meelika Siilsalu, Lõuna-Eesti Pimedate Ühingu liige

Aktiivsena vananemine

Linn on praegu vastu võtnud aktiivsena vananemise strateegiat, mille eesmärk on parandada füüsilist ja vaimset heaolu, et eakad saaksid püsida kauem sõltumatud ja osaleda kauem tööturul, ent ka lihtsalt elust mõnu tunda. See strateegia hõlmab suuniseid ja koolitust, millega püütakse ära hoida eakate kukkumist.

„Käi ajaga kaasas“ on 2013. aastal käivitatud projekt, mille raames korraldatakse eakatele kõikvõimalikke õpikodasid, sealhulgas enesega toimetuleku ja tervislike eluviiside teemal.

2017. aasta projekt „Eakate nutiklubi“ tõi viiendate klasside õpilased õpetama eakatele, kuidas kasutada nutitelefoni ja muid IT-seadmeid.

Arengustrateegia „Tartu 2030“

Arengustrateegia „Tartu 2030“ sisaldab pikaajalisi eesmärke jätkusuutliku ja kvaliteetse ligipääsetavuse tagamiseks. Otsused põhinevad sellel, mida peavad esmatahtsaks Tartu kodanikud, ning teiste, nii Eesti kui välismaa linnade parimate tavade analüüsil.

Lisaks transpordi, parkimise, jalgratta- ja kõnniteede ning muude rajatiste seisukorra parandamisele keskendutakse strateegias info- ja kommunikatsioonitehnoloogiale.

Tartu jaoks on kõige tähtsam kuulata ära oma kodanikud, kes vajavad abi.

© Tartu linn

Inimesi, kelle füüsiline võimekus linnas ringi liikuda on väiksem, aitab Tartu rattaringlus

Chania

Kreeka

© Shutterstock

ÄRA MÄRGITUD

IT-lahenduste
kasutamise eest
ligipääseta-vate
parkimiskohtade
tagamisel

Kreeta saarel asuvas Chanias on 108 642 elanikku.

Kohalik majandus põhineb põllumajandusel, turismil ja teenustel. Linnal on viie tuhande aasta pikkune ajalugu ja sama pikad kultuuritraditsioonid. Ligipääsetavus on esmatähtis nii linnaelanike kui ka turistide jaoks.

„Elanike ja külaliste võrdne ligipääs teenustele ja toodetele, töökohtadele ja avalikule ruumile on Chania jaoks kriitilise tähtsusega küsimus“

Ligipääsu takistavate tõkete kõrvaldamine

Chania on viinud lõpule ulatusliku ligipääsetavuse projekti, mille raames ehitati ümber kogu kesklinna kõnniteed, et kõik kõnniteed oleksid üle 1,5 meetrit laiad ja tõketeta ning et neil oleksid suunavad märgised pimedate inimeste jaoks.

Kõikide uute avaliku ruumi taaselustamise kavade või ümberehitamise projektide elluviimisel linnas tuleb nüüd rangelt järgida ligipääsetavust käsitlevaid eeskirju.

Innovatsioon ligipääsetavate parkimiskohtade tagamisel

Linn on võtnud puuetega inimeste jaoks kasutusele aruka parkimiskorraldussüsteemi.

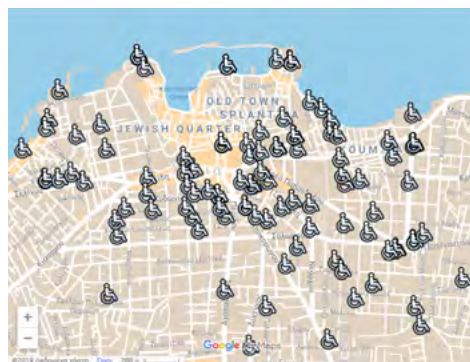
See innovaatiline süsteem, mida alguses rakendati katseprojektina, on mõeldud enam kui 160 invaparkimiskoha haldamiseks linnas.

Kasutusele võetud integreeritud süsteem hõlmab spetsiaalseid parkimiskohti ja -kaarte puuetega inimestele, kusjuures igas parkimiskohas on maapinnas sensorid ja spetsiaalne platvorm parkimiskohtade haldamiseks. Liikluspolitseil on nendele platvormidele reaajas juurdepääs, et saada hoiatusi parkimiskohtade mis tahes ebaseadusliku kasutamise kohta.

Ligipääsetav transport elanikele ja külalistele

Linn on loonud koos kohaliku puuetega inimeste ühendusega ka ligipääsetava taksoteenuse. Telefoni teel tellitavaid taksosid saavad kasutada nii elanikud kui ka külalised.

Kesklinna ümbritseval marsruudil hakkab peagi sõitma ka ligipääsetav elektriline minibuss.

© Chania linn

 Invaparkimiskohtade kaart

© Chania linn

 SEATRAci platvormid tagavad puuetega inimestele täieliku ja lihtsa ligipääsu

Ligipääsetav turism

Chania on paigaldanud viis SEATRAci platvormi, mis tagavad puuetega inimestele linna randades täieliku ja lihtsa ligipääsu merele.

Peale selle pakub Chania interaktiivset virtuaalset linnaekskursiooni.

Koostöö puuetega inimeste kogukonnaga

Chania linnavalitsus on seadnud sisse tiheda ja tõhusa koostöö linna puuetega inimeste ühendusega, mis on kohaliku puuetega inimeste kogukonna peamine esindaja.

Selle koostöö tulemuseks on hulk algatusi, muu hulgas on loodud puuetega inimeste amet, mis vastutab planeerimispoliitika ja lõimumist edendavate meetmete eest.

Samuti on see kaasa toonud puuetega inimeste kaasamise kõikidesse nõuandeorganitesse ja uute kohalike poliitikameetmete väljatöötamisse.

Liikuvuskava

Chania strateegiline eesmärk on tagada puuetega inimeste ja eakate ligipääsetavuse pidev paranemine kogu linnas. Selle eesmärgi saavutamiseks on oluline panna suurt rõhku liikuvuslase teadlikkuse suurendamisele.

Linna veebisaidi ja mobiilirakendused on kavandanud puuetega inimesed ning linn pakub mitmesuguseid ligipääsetavaid tehinguteenuseid ja internetipõhiseid teenuseid.

Kõik need algatused on osa strateegilisest liikuvuskavast. Liikuvuskava kontrollitakse ja hinnatakse iga kuue kuu tagant, kasutades kõige värskemaid andmeid ja tulemusi. Selle hindamise põhjal tehakse otsuseid järgmiste sammude kohta, et ligipääsetavust veelgi parandada.

Puuetega elanike ja külaliste seas korraldatud uuringutest on näha, et linna avaliku ruumi ja vaatamisväärsuste ligipääsetavusega ollakse väga rahul.

© Chania linn

 Ligipääsetav rannapromenaad

Osalege auhinnakonkursil „Access City Award 2021“!

11. auhinnakonkurss algab 2020. aasta kevadel (kuupäev täpsustamisel). Kandideerimiseks tuleb määratud kuupäevaks täita ja esitada veebipõhine taotlusvorm.

Täpsem teave aadressil: ec.europa.eu/social/accesscityaward

Osalemine auhinnakonkursil „Access City Award“ on teie linna võimalus pälvida tunnustust linnas tehtud ligipääsetavuse alase töö eest. Samuti annab see ainulaadse võimalus vaadata üle oma selles valdkonnas tehtud edusammud, jagada kogemusi teiste linnadega ja teistelt linnadelt õppida.

Taotlusvormi küsimustele vastamine pakub suurepärase võimaluse analüüsida linna ligipääsupoliitikat ning teha kindlaks selle tugevad ja nõrgad küljed.

10 aastat

konkurssi

„Access City
Award“

Valik parimaid tavaid ELi linnade
ligipääsetavamaks muutmisel

#EUACCESSCITY

10 aastat

konkurssi „Access City Award“

Ávila, Hispaania

© Shutterstock

Auhinna „Access City Award 2020“ väljaandmisega tähistame ka kümne aasta möödumist auhinnakonkursi käivitamisest. Selle verstapostini jõudmine annab meile sobiva võimaluse mõelda selle üle, millega on auhinna võitnud linnad aastate jooksul teiste seast silma paistnud.

Need linnad on erineva suurusega, asuvad eri riikides ja esindavad eri kultuure. Mõnes linnas tekitavad lisaraskusi ajaloopärand ja topograafia, teised linnad on aga tänapäevasemad.

Ometi on kaks selget tunnust, mis on omased kõikidele võitjatele. Neist esimene on tugev ja pidev poliitiline tahe parandada ligipääsetavust. Teine on puuetega inimeste ja eakate inimeste organisatsioonide pidev kaasamine prioriteetide kindlaksmääramisse ja nende elluviimise jälgimisse.

Varasemate aastate võitjad on näidanud, kuidas linnal on võimalik neid kaht aluspõhimõtet järgides tagada jätkusuutlik ligipääsetavus ja kaasatus kõikidele oma kodanikele.

Konkursi „Access City Award“ võrgustiku kohtumine

Kuna auhinna „Access City Award“ võitnud linnade arv pidevalt kasvab, said Lyonis (auhinna „Access City Award 2018“ võitja) 2018. aastal alguse konkursi võitnud linnade võrgustiku kohtumised. See ühepäevane üritus korraldatakse auhinna võitnud linnas, et tuua kokku varasemad võitjad. 2019. aasta oktoobris korraldas Breda kogu päeva kestnud kohtumise, et jagada parimaid tavaid kaasava turismi, majutuse ning kultuuri- ja vabaajategevuse ligipääsetavuse valdkonnas. Kohtumisel vahetasid 20 linna ja kohaliku organisatsiooni esindajad teavet oma ligipääsetavuse alaste auhinnatud algatuste kohta. Seejärel osalesid kokkutulnud neljal külaskäigul Breda ajaloolistesse paikadesse, mille käigus tutvustati linna ligipääsetavat ühistransporti ning ligipääsetavaid spordi- ja vabaajategevusi.

Lyon, Prantsusmaa

© Shutterstock

Kümme auhinna „Access City Award“ võitnud linna

2011 – Ávila, Hispaania

2012 – Salzburg, Austria

2013 – Berliin, Saksamaa

2014 – Göteborg, Rootsi

2015 – Borås, Rootsi

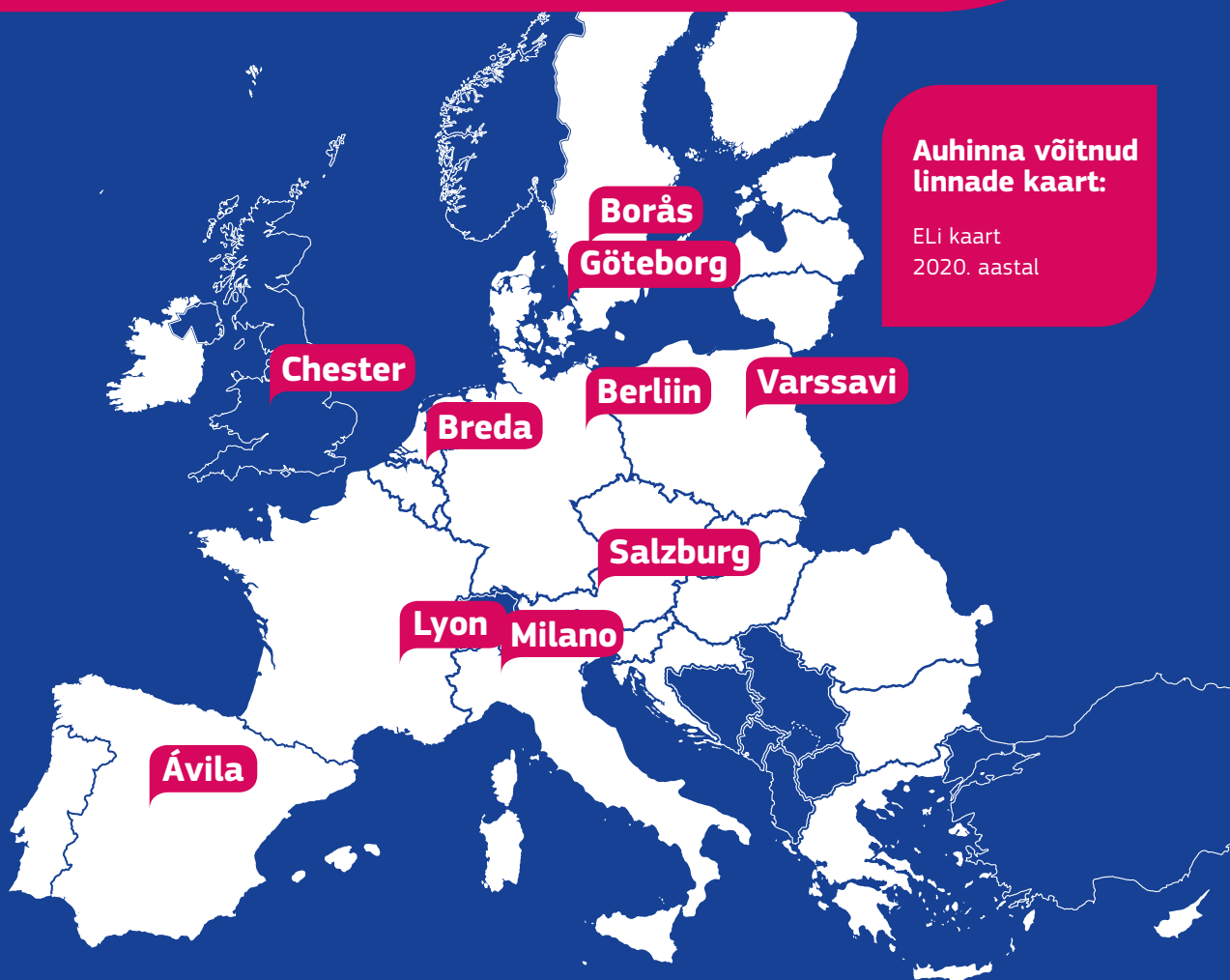
2016 – Milano, Itaalia

2017 – Chester, Ühendkuningriik

2018 – Lyon, Prantsusmaa

2019 – Breda, Madalmaad

2020 – Varssavi, Poola

**Auhinna võitnud
linnade kaart:**

ELi kaart
2020. aastal

2011

Ávila, Hispaania

Kombatav Ávila linnamüüri mudel

© Ávila linn

Esimene auhinna „Access City Award“ võitja oli keskaegne linn Ávila, mis avaldas žüriiliikmetele muljet oma tervikliku lähenemisega ligipääsetavuse teemale.

Ávila koostas 2002. aastal linna ligipääsetavust käsitleva eritegevuskava, millest sai alguse selle iidse linna ümberkujundamine eesmärgiga muuta see puuetega inimestele ligipääsetavaks.

Linnavalikogu jaoks on ligipääsetavus keskne küsimus, mis läbib kõiki tegevus-valdkondi, mille hulka kuuluvad linnaplaneerimine, hoonestus, kommunikatsioon ja transport. Kohalikke puuetega inimesi on kõikjal kaasatud, et kavandada linn, mis sobib kõigile, ning lihtsustada ligipääsu tööhõivele, kultuurile ja vabaajategevusele.

2007. aastal lõi linn spetsiaalse ligipääsetavuse osakonna, mille ülesanne on hinnata ja analüüsida ligipääsetavust kogu linnas, pöörates erilist tähelepanu äriomanike vajadustele.

Ávila on keskendunud linna elamiskõlblikkust piiravate tõkete kõrvaldamisele ka pärast auhinna võitmist.

Muu hulgas on arendatud puuetega inimeste töövõimalusi, vähendatud nende sõltuvust ja edendatud nende iseseisvat elu.

Oluliseks on peetud ka tehiskeskonna, kommunikatsiooni ja transpordi täiustamist, sealhulgas ühistranspordi veelgi ligipääsetavamaks muutmine ja ligipääsetavate taksode käigushoidmiseks rahalise toetuse andmine.

Samuti on linn analüüsinud puuetega turistidele pakutavat, kogudes teavet, sealhulgas alternatiivses vormis teavet ligipääsetavate marsruutide, ekskursioonide ja muu kohta.

Ligipääs karmeliitide Püha Teresa kloostrile

© Ávila linn

„Ávila jaoks oli auhind kinnitus sellest, et olime valinud õige tee, et olla igäühe linn.“

Ávila linnapea

2012

Salzburg, Austria

Kava edukuse hindamine

© Salzburgi linn

Austria linn Salzburg oli 2012. aasta võitja. Linna väljavalimise põhjus oli pikaajaline pühendumine, sidus lähenemine ja suurepärase tulemused ligipääsetavuse saavutamisel puuetega inimeste otsesel osalusel.

Tollased algatused, mille eesmärk oli parandada Salzburgis ligipääsetavust, hõlmasid kombata vaid orienteerumis- ja suunamissüsteeme pimedatele jalakäijatele, ligipääsetavat ühistransporti koos sõidusoodustusega, tasuta parkimist puuetega sõidukijuhtidele ning kavu, millega suurendati eakate kindlustunnet linnas liikumisel.

Pärast 2012. aastat on linn jätkanud tööd ligipääsetavuse parandamiseks mitme projekti kaudu, mille hulka kuulub laste värviraamat, mis sisaldab positiivseid ja kaasavaid pilte puuetega lastest.

Üks tähtsamaid uusi algatusi on 2016. aastal kasutusele võetud etapiviisiline kava (*Etappenplan*). Kava eesmärk on võtta meetmeid ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis sätestatud eesmärkide ja suuniste täitmiseks. Projekti on kaasatud puuetega inimesed ja ka välisekspertid, näiteks Salzburgi ülikooli inimõiguste instituudist.

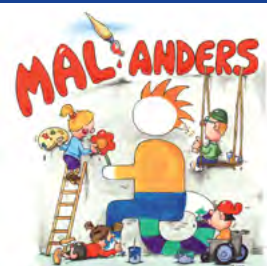
Kava on jagatud kuueks Salzburgi linna vastutusalasse kuuluvaks tegevusvaldkonnaks:

- haridus;
- tööhõive;
- tervishoid ja sotsiaalküsimused;
- planeerimine ja hoonestus;
- liikuvus ja ühistransport;
- vabaajategevus ja kultuur.

Aasta möödudes viis linn läbi kava hindamise, mille raames koguti puuetega inimestelt tagasisidet, et määrata kindlaks kava elluviimisel seni tehtud edusammudele tuginevad järgmised sammud.

„Auhind „Access City Award“ on suurendanud Salzburgis veelgi ligipääsetavuse jaoks vajalikku teadlikkust ning aitab meil ellu viia mitmeid muid meetmeid.“

Sabine Neusüß, Salzburgi linna puuetega inimeste esindaja

Puuet kujutavate positiivsete piltidega värviraamat

© Salzburgi linn

2013

Berliin, Saksamaa

Berliin, Saksamaa

© Shutterstock

Berliin valiti võitjaks 2013. aastal tänu oma strateegilistele ja kaasavatele ligipääsetavuse meetmetele, mis hõlmavad kõiki linnaelu aspekte ning on kindlalt lõimitud linna poliitika- ja eelarveraamistikku.

Linnale avaldati tunnustust ka seoses innovaatilise lähenemisega ligipääsetavusele, näiteks on loodud meelelise, füüsilise ja kognitiivse vaegusega inimestele mõeldud veebisait www.mobidat.net. See hõlmab 31 000 kirjega andmebaasi, kust leiab teavet mitmesuguste rajatiste ligipääsetavuse kohta kogu linnas.

Berliini jätkuv eesmärk on parandada linnas liikuvust ning muuta linn ohutumaks ja keskkonnahoidlikumaks.

2018. aasta suvel jõustunud Berliini liikuvusseadus on esimene selline seadus Saksamaal. Selle koostamisse olid kaasatud nii liikuvusühendused, linnaosad, vastutavad senati osakonnad kui ka esindajatekoja liikmed.

Berliini liikuvusseadusega kantakse hoolt selle eest, et igaüks – noor või vana, puudega või ilma – saaks liikuda linnas ohutult ja iseseisvalt. Berliin-Brandenburgi linnastus luuakse parem bussi- ja raudteeühendus ning jalgrattateede võrk. Mitu piirkonda, kuhu praegu on keeruline ilma autota pääseda, muutuvad eeldatavasti samuti ligipääsetavaks.

Berliin on võtnud eesmärgiks tõketeta ligipääsetavuse. Üks oluline vahend, mis aitab seda eesmärki saavutada, on tõketeta linna ümarlaud. Ümarlauda, mis koondab valitsuse, ettevõtjate ja puuetega inimeste organisatsioonide esindajad, juhib transpordiküsimuste sekretär. Seal püütakse kokku leppida prioriteetides ja algatustes, et suurendada Berliini ligipääsetavust mitmes valdkonnas, mille hulka kuuluvad turism, hotellid ja restoranid, tööstus, kaubandus ja transport.

Berliini liikuvusseadus jõustus 2018. aasta suvel

© Berliini linn

„Auhinnaga „Access City Award“ on Berliin pälvinud suurt rahvusvahelist tähelepanu. Linn jätkab aktiivset kogemuste vahetamist teiste Euroopa linnadega, et parandada ligipääsetavust.“

Ingmar Streese, Berliini alaline transpordisekretär

2014

Göteborg, Rootsi

Göteborg, Rootsi

© Shutterstock

2014. aastal märkisid žüriiliikmed, et Göteborgil oli selge poliitiline eesmärk muuta linn kõigile ligipääsetavaks.

Selle raames pidid kõik avaliku sektori asutused ja ettevõtted esitama ülevaate oma üldkasutatavatest hoonetest ja avalikust ruumist, et mõõta ligipääsetavust.

Ülevaade hõlmas kõiki Göteborgi üldkasutatavaid hooned ja kogu avalikku ruumi. Nende hulka kuulusid koolid, eakatele rajatud eluasemed, muuseumid, raamatukogud, spordirajatised ja mänguväljakud.

Selle kaudu kohustus linnavolikogu terviklikult ja põhjalikult jälgima ligipääsetavust linnas.

Pärast 2014. aastat on Göteborg teinud mitmesuguseid uuendusi. Muu hulgas on parandatud ligipääsu muuseumidele ning avatud ajutine stuudio, kus linnaametnikud saavad vahetult kogeda puuetega seotud raskusi. Linn viis ellu ka filmimisprojekti, et julgustada puuetega inimesi salvestama oma mõtteid valdkondade kohta, mis vajavad täiustamist.

Ülemaailmse sihtkohtade kestlikkuse indeksi kohaselt on Göteborg maailma kõige kestlikum sihtkoht. Ligipääsetavus mängib selle indeksi puhul suurt rolli.

Peale selle on välja töötatud rakendus, et anda puuetega inimestele võimalus osaleda linnas toimuvatel kultuuriüritustel.

Selle 2017. aastal kasutusele võetud rakenduse kaudu pakutakse ürituste toimumise ajal visuaalset transkriptsiooni ja viirokeelset tõlget. Rakendusse sisseehitatud induktiivsilmus võimaldab heli.

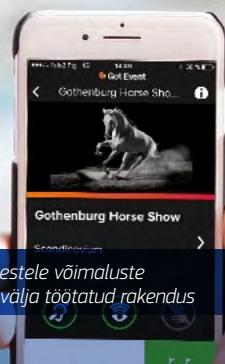
Rakenduse kaudu saab ka teavet, näiteks selle kohta, kuidas jõuda ürituse toimumise paika, saada kohapeal abi või pääseda ligi tualettidele, restoranidele ja muudele rajatistele.

„Göteborgi jaoks oli auhind kinnitus sellest, et oleme õigel teel.“

Maria Bernström Printz, Göteborgi ligipääsetavuse arendusjuht

Puuetega inimestele võimaluste andmiseks on välja töötatud rakendus

© Göteborgi linn

2015

Borås, Rootsi

Borås, Rootsi

© Shutterstock

Borås avaldas 2015. aastal žüriiliikmetele muljet oma selge ja pikaajalise poliitilise pühendumusega põhimõttele „kõigile ligipääsetav Borås“.

Linn kohaldas ligipääsetavuse standardeid, mis olid õigusnormidega kehtestatutest rangemad, ja toetas eraomandis olevate eluasemete ligipääsetavaks muutmist, et puuetega inimestel oleksid võrdsed võimalused elada iseseisvalt.

Linn võttis endale kohustuse muuta linnakeskkond ligipääsetavaks kõigile, olenemata puudest või vanusest. Linn on koostanud ligipääsetavuse andmebaasi, millest on olemas lihtsasti loetav versioon ja kõnesüntesaatori versioon. Samuti on linna veebisait ja uudiskiri seotud telefoniteenusega neile, kes vajavad tuge.

Pärast auhinna võitmist on Borås jätkanud oma tublit tööd erinevates linnaelu valdkondades. Muu hulgas on laiendatud kõnniteid ja parandatud ligipääsu parkidele, ent suurendatud on ka ligipääsetavate looduspaikade arvu.

Linn teeb tööd selle nimel, et muuta oma veebisait ligipääsetavamaks, kasutades alternatiivseid formaate.

Linna raamatukogudes on suurendatud lihtsas keeles raamatute arvu ja loodud rahulikud alad.

Linnas töötavatele spetsialistidele korraldatakse teadlikkuse suurendamise alaseid koolitusi, kus käsitletakse nii ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni põhimõtteid kui ka alternatiivseid teabeedastusviise ning antakse suuniseid selle kohta, kuidas suhelda puuetega inimestega.

Ühe teise olulise algatuse raames on pakutud koolitust intellektipuudega inimestele, et tutvustada neile nende õigusi.

Kombatav kõnniteeriba Boråse kesklinnas

© Boråsi linn

„See tunnustus on kahtlemata muutnud nähtavamaks raske töö, mille linn on ära teinud. Kõige olulisem on aga see, et see on innustanud meid õiges suunas edasi liikuma ning julgustanud teisi pingutama ligipääsetavuse parandamiseks teistes valdkondades.“

Herawati Nowak ja Lena Mellblad, konsultandid puuetega seotud küsimustes, Borås

2016

Milano, Itaalia

Kaasava ja ligipääsetava pargi Villa Finzi avamine

© Milano linn

Milanole avaldati tunnustust 2016. aastal selge pühendumuse ja ulatusliku lähenemisviisi rakendamise eest ligipääsetavuse suurendamisel.

2011. aastal võttis Milano vastu ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni põhimõtted. Samal ajal kohustus linn välja töötama uued ligipääsetavuse tavad ja tervikliku strateegilise lähenemisviisi, mida rakendada kõikidele sobiliku linna kujundamisel.

Sellest alates on linn seadnud oma kolmeaastases avaliku sektori ehitustööde programmis ja selle eelarves esikohale konkreetsed ligipääsualased täiustused.

Linn on viinud pärast auhinna võitmist 2016. aastal ellu palju algatusi. Ühe algatuse raames loodi universaalsaini ekspertide rühm, et muuta linna spordirajatised kõigile ligipääsetavaks. See on kaasa toonud märkimisväärsed renoveerimistööd ja täiustused. Näiteks on kõik linna ujumisbasseinid nüüd varustatud tõstukiga.

Linna strateegilises kavas (PEBA) on võetud kohustus tagada pikas plaanis täielik ligipääsetavus. Samuti propageeritakse sellega kõikide linnaruumi

planeerimisse ja rajamisse kaasatud isikute seas universaalsaini põhimõtteid.

Linn on lihtsustanud ka oma ligipääsetavusnõuete kavandamise protsessi, et muuta need nõuded tõhusamaks.

Peale selle on viimasel ajal rajatud ligipääsetavaid parke ja paigaldatud ligipääsetavaid mänguväljaku atraktsioone, loodud puuetega inimestele tööviljakust, viidud ellu katseprojekt ettevõtete ligipääsetavuse suurendamiseks, suurendatud ühistranspordi ligipääsetavust ja toetatud hotelliruumide ligipääsetavaks muutmist.

„Auhind on kahtlemata olnud linnale tunnustus töö eest, mis on tehtud lõimivat lähenemisviisi järgides, kuid ennekõike on see andnud tõuke jätkata valitud rajal ning teha rohkem ja paremini.“

Milano linna esindaja

Ligipääsetavad atraktsioonid Indro Montanelli pargis asuval mänguväljakul

© Milano linn

2017

Chester, Ühendkuningriik

Uus bussijaam

© Chesteri linn

Chester oli 2017. aasta võitja. Žüriiliikmetele avaldas muljet linna kindel otsus tuua ajalugu kõigi käeulatusse. Chester oli keskendunud selle tagamisele, et puuetega külalised pääseksid võimalikult palju ligi linna keerulisele keskaegsele taristule.

Chester on seadnud sisse mähkimistoad raske ja liitpuudega inimestele, kes muidu vahest ei saaks veeta tervet päeva kesklinnas.

Peale selle, et kogu linna bussipark on täielikult ligipääsetav, peavad kõik linna taksod olema ratastooliga ligipääsetavad ja varustatud selliste seadmetega nagu silmusvõimendi.

Chester on jätkanud pärast auhinna võitmist ligipääsetavuse parandamist. Silmapaistvate saavutuste hulka kuulub uus bussijaam. Selle rajamisel konsulteeriti puuetega inimeste ligipääsu foorumiga, mille kaudu andsid oma panuse 15 kohalikku ja piirkondlikku puuetega inimeste organisatsiooni.

Koos bussijaamaga valmis ligipääsetavuse juhend, mille eesmärk on võimaldada puuetega inimestel, nende eest hoolitsejatel ja nende

pereliikmetel teha teadlikke otsuseid ja planeerida oma külaskäike.

Storyhouse on raamatukogu, teater, kino ja kogukonnakeskus, mis avati 2017. aasta mais. Keskus pakub kohalikele marginaliseeritud rühmadele igal aastal 2000 tegevust, sealhulgas sobivaid ettevõtmisi autistidele ning kursuseid isoleeritud ja eakatele kogukonnaliikmetele.

Kõik Storyhouse'i üritused on ligipääsetavad. Paljusid töötajaid on koolitatud ja juhendatud dementsusega seotud küsimustes.

Avalikus ruumis tehtud täiustused on kasuks tulnud ka ratastoolikasutajatele, juhtkoeraomanikele ja valge kepi abil liikujatele.

Täiustatud kõnniteed

© Chesteri linn

„Auhinna võitmine 2017. aastal innustas meid tegema veegi enam, et parandada puuetega inimeste ja eakate elu. Võime uhkusega öelda, et ligipääsetavus ja kaasavus püsivad volikogu prioriteetide keskmes.“

CLlr Val Armstrong, Cheshire Westi ja Chesteri volikogu

Lyon, Prantsusmaa

© Shutterstock

2018

Lyon, Prantsusmaa

2018. aasta võitja, Prantsusmaa linn Lyon, on otsustanud käsitleda ligipääsetavust valdkonnaülese küsimusena ning teha tõketeta ja kaasava keskkonna loomiseks suuri investeeringuid.

Seoses füüsilise ja linnaelu ligipääsetavusega viib Lyon ellu programmi, mis algas 2016. aastal ja kestab 2024. aastani.

Ligipääsetavuse parandamist on koordineerinud linnavolikogus selleks määratud juht, kes annab aru linna peasekretariaadile ning koondab linnavalitsuse 14 osakonna algatused, mis hõlmavad kultuuri, haridust, sporti, lapsepõlve toetamist ja avalikku ruumi.

Prioriteetides on kokku leppinud nõuandev organ, mis koosneb valitud esindajatest, linnaametnikest ning 62 kohaliku puuetega inimeste ja eakate ühenduse esindajatest.

Optiguide'i teenuse raames pakutakse uksest ukseni teavet ja individuaalset juhendamist, et puuetega inimesed saaksid sõita ühissõidukitega iseseisvalt.

2017. aasta lõpus avaldas Lyon ligipääsetavuse alase juhendi linna ehitustöid juhtivale meeskonnale.

2019. aastal avaldas linn ka laiemale üldsusele mõeldud ligipääsetava kultuuri juhendi. Selle juhendi koostamisel peeti nõu linna ligipääsetavuskomisjoni kuuluvate puuetega inimeste ühenduste esindajatega ja linna kultuurikoostöö hartaga liitunud 28 kultuuriorganisatsiooniga.

Linnal on kavas muuta enne 2024. aastat ligipääsetavaks peaaegu 700 hoonet ja avalikku kohta.

„Lyon'i linn on auhinna võitmise üle väga uhke, kuid sellega kaasneb ka suur vastutus olla jätkuvalt väärt seda imelist auhinda, millega avaldati tunnustust kogu töö eest, mida oleme teinud selleks, et tagada füüsiline ligipääsetavus, ent samuti ligipääsetavus kogu linnaelule.“

Thérèse Rabatel, meeste ja naiste ning puuetega inimeste võrdõigustikkuse saadik

Ligipääsetava kultuuri teejuht

© Lyon'i linn

La ville comme on l'aime, inclusive

2019

Breda, Madalmaad

Tudengid pakuvad linnas esinevatele probleemidele keskenduval koosolekul välja ideid puuetega sportlaste transpordi paremaks korraldamiseks

© Breda linn

Žüriiliikmetele meeldis iseäranis Breda terviklik lähenemisviis ligipääsetavust takistavate tõkete kõrvaldamisel. Linnal on nelja-aastane kava (2018–2021) sellise keskkonna loomiseks, kus ligipääsetavus on reegel.

Platvorm „Breda kõigile“ on kokku toonud linna, turismi- ja haridusvaldkonna ning puuetega inimeste organisatsioonide esindajad. Üks platvormi eesmärgi on olnud teha linnast populaarseim ligipääsetava turismi sihtkoht.

Bredas rakendatakse ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni põhimõtteid ning linn on võtnud nõuks saada parimaks nn ÜRO kvaliteedimärgiga linnaks.

Breda on teinud pärast auhinna võitmist suuri edusamme. Kohalik nõukogu (*college van burgemeester en wethouders*) võttis 2019. aasta juunis vastu uued kavad, mille koostamisel peeti nõu ekspertide ja puuetega inimeste organisatsioonidega.

Lähiaastail pöörab linn tähelepanu eeskätt vaba aja veetmise võimaluste ligipääsetavaks muutmisele. Sinna alla kuuluvad kohvikud, restoranid ja poed ning spordi- ja kultuuriüritused. Samuti korraldatakse koolitusi majutus- ja jaemüügisektori töötajatele.

Seni on Bredas keskendunud ligipääsetavuse tagamisel eelkõige füüsilise puudega inimestele, kuid alates 2019. aastast on laiendatud tegevust intellektipuude või varjatud puudega inimestele, näiteks autistidele. Samuti on pööratud suuremat tähelepanu teabele, mis on arusaadav vähese kirjaoskusega inimestele.

Alates 2019. aastast on Breda kohustunud käsitlema ligipääsetavust ja kaasavust linna igas uues kavas, mille koostamisel pakuvad ekspertnõu linna ligipääsetavusega tegelevad eriametnikud.

18 Breda organisatsiooni kirjutavad alla ligipääsetavuse kokkuleppele, millega võetakse kohustus muuta Breda tõeliselt ligipääsetavaks ja kaasavaks

© Breda linn

„Oleme auhinna üle uhked. Samal ajal mõistame, et meie asi on muuta võiduga kaasnenud ajutine tähelepanu kestlikuks edasiseks arenguks.“

Miriam Haagh, Breda abilinnapea

2020

Varssavi, Poola

Varssavi, Poola

© Shutterstock

Žüriiliikmed valisid Varssavi 2020. aasta võitjaks seoses viimasel kümnendil tehtud tohutute edusammudega ja kogu linnas valitseva suure pühendumusega puuetega linnakodanike elu parandamisel.

Lähtudes universaalsaini põhimõtetest, on Varssavi vastu võtnud tegevuskava, milles keskendutakse teabele, töökohtadele, haridusele, ühiskonnale ja taristule.

Ligipääsetavuse täievolilisel esindajal on väga oluline roll selle tagamisel, et kestlikke täiustusi tehtaks kogu linnas.

Varssavi tunnistab, et teha on veel palju, ning on töötanud välja kavad, et saada lähiaastail ligipääsetavuse jaoks jätkuvalt eelarvetoetust.

Varasemate aastate ligipääsetavuse parandamise meetmete edukust jälgitakse ja hinnatakse korrapäraselt. Nende hindamiste tulemuste põhjal kavandatakse järgmised sammud ning kehtestatud on selged näitajad, mille alusel mõõta tulevasi algatusi.

Selged ja põhjalikud ligipääsetavuse standardid aitavad tagada, et kõikide linna ehitusprojektide kvaliteetse kavandamise ja elluviimisega parandatakse rahuldavalt ligipääsetavust.

Tulevikku vaadates saab uuel Varssavi strateegial aastani 2030 olema pikaajaline mõju nii linna ruumilisele kui ka sotsiaalsele arengule. Esmatähtsaks peetakse puuetega inimeste ligipääsu põhilistele ja ennetavatele tervishoiuteenustele ning täiustatud sotsiaalsile ja avalikele teenustele, sealhulgas e-hooldus ja e-ligipääsetavus (IT-süsteemid).

Üks eriesmärk on kõrvaldada allesjäänud arhitektuurilised tõkked. Selleks paigaldatakse ajaloolistesse paikadesse, näiteks Łazienkowska tee, liftid ja ehitatakse ümber avalikud väljakud.

„Varssavi on teinud auhinna „Access City Award“ nimel tööd aastaid. Oleme kõik õppinud, kuidas üks tänapäeva suurlinn peaks toimima, et igal elanikul oleks seal mõnus elada ja töötada. Kellegi kõrvalejätmine ei ole meie linnas kombeks.“

Rafał Trzaskowski, Varssavi linnapea

Wisła jõgi Varssavis

© Shutterstock

Osalemine auhinnakonkursil „Access City Award 2021“

Auhinnaga „Access City Award“ avaldatakse tunnustust linnadele, kes on teinud tööd selle nimel, et olla oma kodanike jaoks ligipääsetavam.

Tegemist on ELi algatusega, millega edendatakse puuetega inimeste võrdset ligipääsu linnaelule ning mis võimaldab kohalikel ametiasutustel arendada ja jagada oma parimaid tavasid.

Alates 2020. aastast, mil tähistatakse auhinnakonkursi kümnendat aastapäeva, on Euroopa Komisjon näinud esikolmikusse jõudnud linnadele ette rahalise preemia:

- 1. koht: 150 000 eurot
- 2. koht: 120 000 eurot
- 3. koht: 80 000 eurot

Kas soovite, et teie linn oleks üks järgmise aasta võitjatest? Kas soovite jagada oma ligipääsetavuse edendamise kogemusi ja meetmeid teiste linnadega?

Kes võib kandideerida?

Kandidaat peab olema ühe ELi liikmesriigi enam kui 50 000 elanikuga linna omavalitsusorgan. Liikmesriikidest, kus on vähem kui kaks sellist linna, võivad osaleda ka kahest või enamast linnast koosnevad piirkonnad, kui nende elanike arv on kokku üle 50 000.

Kuna üks linn ei või kahel järjestikusel aastal auhinda võita, ei saa 2020. aasta võitja osaleda 2021. aasta konkursil. Kõik ülejäänud linnad, sealhulgas teise ja kolmanda koha võitjad ning äramärgitud linnad, on oodatud uuesti osalema.

Juhtnöörid, mis aitavad teil teha konkursil osalemiseks ettevalmistusi, ja osalemisreeglid avaldatakse taotluste esitamise perioodi alguses kõigis ELi ametlikes keeltes auhinna „Access City Award 2021“ veebisaidil.

ec.europa.eu/social/accesscityaward2021

Võitjate valimine

Žürii arvestab nii võetud kui ka kavandatud meetmeid järgmistes valdkondades:

- tehiskeskond ja avalik ruum;
- transport ja sellega seotud taristu;
- info ja kommunikatsioon, sh uued tehnoloogialahendused (IKT);
- üldkasutatavad rajatised ja avalikud teenused.

Žürii hindab taotlusi järgmise kuue kriteeriumi põhjal:

- meetmete ulatus;
- vastutus, pühendumise ulatus;
- mõju;
- kvaliteet ja tulemuste kestlikkus;
- puuetega inimeste ja asjaomaste partnerite kaasatus;
- sotsiaalne innovatsioon.

Võitjad selgitatakse välja kahes voorus: kõigepealt tehakse eelvalik riigi tasandil ja seejärel lõppvalik Euroopa tasandil. **Riiklikud žüriid** valivad igas riigis Euroopa Komisjoni hindamiskriteeriumide põhjal välja kuni kolm riiklikku kandidaati.

Riiklikud kandidaadid pääsevad edasi konkursi teise vooru ja neid asub hindama **Euroopa žürii**. Auhinna „Access City Award 2021“ võitja kuulutatakse välja **2020. aasta novembri lõpus**. Auhinnatseremoonia toimub Brüsselis iga-aastaselt Euroopa puuetega inimeste päeva konverentsil.

Auhinna „Access City Award“ sekretariaat

Auhinna „Access City Award“ sekretariaat aitab taotlust koostada. Lisateabe saamiseks kirjutage aadressil:

secretariat@accesscityaward.eu

Võta ühendust ELiga

Isiklikult

Kõikjal Euroopa Liidus on sadu Europe Directi teabekeskusi. Teile lähima keskuse aadressi leiate:

europa.eu/european-union/contact_et

Telefoni või e-postiga

Europe Direct on teenus, mis vastab Teie küsimustele Euroopa Liidu kohta.

Teenusega saate ühendust võtta:

- helistades tasuta numbril: 00 800 6 7 8 9 10 11
(mõni operaator võib nende kõnede eest tasu võtta),
- helistades järgmisel tavanumbril: +32 22999696 või
- e-posti teel: europa.eu/european-union/contact_et

ELi käsitleva teabe leidmine

Veebis

Euroopa Liitu käsitlev teave on kõigis ELi ametlikes keeltes kättesaadav Euroopa veebisaidil:

europa.eu/european-union/index_et

ELi väljaanded

Tasuta ja tasulisi ELi väljaandeid saab alla laadida või tellida järgmisel aadressil:

publications.europa.eu/et/publications. Suuremas koguses tasuta väljaannete saamiseks võtke ühendust talitusega Europe Direct või oma kohaliku teabekeskusega (vt europa.eu/european-union/contact_et).

ELi õigus ja seonduvad dokumendid

ELi käsitleva õigusteabe, sealhulgas alates 1952. aastast kõigi ELi õigusaktide konsulteerimiseks kõigis ametlikes keeleversioonides vt EUR-Lex: eur-lex.europa.eu

ELi avatud andmed

ELi avatud andmete portaal (data.europa.eu/euodp/et) võimaldab juurdepääsu ELi andmekogudele. Andmeid saab tasuta alla laadida ja taaskasutada nii ärilisel kui ka mitteärilisel eesmärgil.

Igal aastal välja antav auhind „Access City“ tunnustab Euroopa linnade jõupingutusi selle nimel, et olla puuetega ja eakatele inimestele paremini ligipääsetavad. Selle brošüüriaga tunnustame järgmiste 2020. aasta võitjate, teise koha saavutanud ja äramärkimist väärivate linnade saavutusi: Varssavi (Poola), Castelló de la Plana (Hispaania), Skellefteå (Rootsi), Évreux (Prantsusmaa), Tartu (Eesti), Chaniá (Kreeka). Auhind tõstab esile konkreetseid samme, mida iga linn on ligipääsetavamaks muutumise nimel teinud. Nende sammude hulgas on ligipääsetav avalik ruum ja kultuurirajatised, ühistranspordi ligipääsetavamaks muutmise, tõhusamad teenused nähtamatute puuetega inimestele ning nutikas parklajuhtimissüsteem.

Meie väljaandeid saate alla laadida ja tasuta tellida aadressil

ec.europa.eu/social/publications

Kui soovite tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraadi tegevusega pidevalt kursis olla, tellige tasuta e-uudisteleht Social Europe aadressilt

ec.europa.eu/social/e-newsletter

Social Europe

EU_Social

Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus